

Sinteza avizelor/recomandărilor la proiectul Regulamentului privind supravegherea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare

Nr.d/o	Referința la capitolul / punctul din proiectul regulamentului	Autorul recomandării / avizului	Obiecția și recomandarea	Concluzii, comentarii
1.	2.	3.	4.	5.
1.	PREVEDERI GENERALE	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	<p>Propunem de a utiliza pe întreg textul Regulamentului sintagma „<i>situații financiare</i>” și nu „<i>rapoarte financiare</i>”, pentru a fi în concordanță cu prevederile Legii contabilității nr.113/2007.</p> <p>Suplimentar la propunerile și obiecțiile înaintate, este binevenită încheierea între BNM și CNPF a unui acord de cooperare care să stabilească clar direcțiile de supraveghere ale fiecărei autorități. Astfel, întrucât Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, instituie câteva nivele de supraveghere în cadrul acestuia, întru eliminarea de incertitudini, considerăm oportun ca la secțiunea „PREVEDERI GENERALE” de inclus un punct nou cu următorul cuprins: „<i>Supravegherea Depozitarului central cu privire la respectarea condițiilor impuse la desfășurarea activităților de înregistrare, administrare centralizată, clearingul și decontarea instrumentelor financiare și alte operațiuni, definite la art. 5 din Legea 234/2016, se efectuează de către Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare în baza acordului de cooperare în domeniul supravegherii sistemului financiar și conform atribuțiilor specifice fiecărei instituții</i>”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Comentariu Conform art. 23 alin. (1) din Legea 234/2016, supravegherea activității DCU este efectuată de către BNM.</p>
2.	II. OBLIGAȚIILE DEPOZITARULUI CENTRAL	Ministerul Finanțelor al RM	Cu referire la textul expus în Capitolul II, enunțăm că art. 23 din Legea nr. 234/2016 conține lista informațiilor ce vor fi prezentate de DCU la BNM. Prin urmare, în vederea asigurării concordanței dintre actul legislativ și cel normativ, prevederile Capitolului II urmează a fi revizuite în vederea includerii tuturor documentelor și informațiilor necesare a fi prezentate de DCU, vizate în art.23 al legii nominalizate.	<p>Comentariu Capitolul II conține toate documentele necesare a fi prezentate de către Depozitarul central la BNM, în conformitate cu art. 23 din Legea 234/2016.</p>
3.	5. <i>Depozitarul central</i> va transmite, zilnic Băncii Naționale a Moldovei (în continuare <i>BNM</i>): - rapoartele și informațiile necesare cu privire la activitatea de compensare și decontare în vederea îndeplinirii de către BNM a atribuțiilor de evaluare a riscului sistemic indus de sistemele de compensare și decontare de importanță sistemică;	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	La punctul 5 - având în vedere că proiectul de regulament stabilește și cadrul procedural, pentru ambele cazuri specificate la acest punct, se impune necesitatea de a stabili termenul- limită de transmitere la BNM a rapoartelor zilnice de către Depozitarul central.	Se acceptă
4.		Ministerul Finanțelor al RM	la pct. 5, alineatul unu, urmează a se completa cu o referire la actul normativ/legislativ în care se	Se acceptă

	- raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în ziua operațională precedentă și au afectat buna prestare a oricăror servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora.		regălesc definiții aferente sintagmelor „activitatea de compensare” și „sistemele de compensare”.	Pct. 4 a fost completat cu referința la Legea nr. 183/2016.
5.	6. <i>Depozitarul central va notifica/raporta de îndată</i> (dar nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare de la data survenirii evenimentului)	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	La punctul 6, alineatul 3 - cuvântul „legăturile” de substituit cu „conexiunile”, acest termen fiind mai adecvat situației enunțate.	Se acceptă
6.	BNM cel puțin următoarele situații: - încălcarea regulamentelor și procedurilor <i>Depozitarului central</i> de către <i>Participanții</i> săi, precum și măsurile adoptate; - incidentele/erorile semnificative ale sistemelor și infrastructurii TI (tehnologia informației) a <i>Depozitarului central</i> ;	Bursa de Valori a Moldovei	La punctul 6, la prima situație, după expresia <i>măsurile adoptate, se va introduce următorul text: Despre această situație Depozitarul central va notifica și operatorul de piață</i> , deoarece operatorul de piață trebuie să cunoască fața de care participanți s-au aplicat măsuri, pentru a reacționa corect.	Comentariu Conform art. 23 alin. (1) din Legea 234/2016, supravegherea activității DCU este efectuată de către BNM.
7.	- informația cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau legăturile <i>Depozitarului central</i> ; - informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate; - orice eveniment relevant care ar putea avea consecințe asupra organizării și funcționării sale.	Ministerul Finanțelor al RM	la punctul 6: 2.1. alineatul unu, propunem, după cuvântul „măsurile” de introdus sintagma „de remediere”, în scopul asigurării clarității celor expuse; 2.2. alineatul al doilea, propunem specificarea incidentelor/erorilor semnificative ale sistemelor și infrastructurii TI vizate, în scopul asigurării clarității textului;	Se acceptă
8.	7. <i>Depozitarul central</i> are obligația de a transmite către BNM toate hotărârile adunărilor generale ale acționarilor, ale Consiliului de supraveghere și ale Comitetului executiv cu privire la activitatea de depozitare, registru, compensare și decontare a valorilor mobiliare, în termen de maximum 10 zile de la data la care au avut loc ședințele.	Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 7 se va specifica tipul zilelor la care se face referire (lucrătoare, calendaristice).	Comentariu Vezi comentariu de la pct. 15.
9.		Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	Propunem eliminarea acestui punct sau includerea acestor hotărâri în categoria informațiilor prezentate anual, din următoarele considerente: - Conform atribuțiilor stabilite de lege, AGA DCU nu ia decizii referitoare la activitatea de depozitare, registru, compensare/decontare, ci doar decizii ce țin de guvernarea DCU; - deciziile CS referitoare la activitatea de depozitare, registru, compensare/decontare se materializează în cadrul a 2 tipuri de decizii – 1) Regulile DCU (care sunt avizate în prealabil de BNM) și 2) comisiunile DCU (care se bazează pe decizia BNM privind comisiunile)	Se acceptă Au fost incluse în categoria informațiilor care vor fi prezentate anual.

			se anticipează că deciziile CE au un caracter operational, care ține de activitatea zilnică a DCU.	
10.	9. Depozitarul central va transmite către BNM, trimestrial , până în data de 10 a lunii ce urmează după finisarea trimestrului, următoarele informații: a) rapoartele financiare pentru trimestrul precedent; b) informația cu privire la numărul și tipurile de <i>Participanți</i> , emitenți și conturile deschise ale acestora; c) numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către <i>Depozitarul central</i> .	Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 9 lit. a), menționăm că sintagma „rapoartele financiare” generează neclarități, cu atât mai mult că art. 23 alin. (3) din Legea nr. 234 din 03.10.2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în continuare - Legea nr. 234/2016) nu prevede o astfel de noțiune. În acest context, urmează a se specifica tipul rapoartelor financiare la care se face referire sau actul normativ care prevede necesitatea prezentării rapoartelor respective	Comentariu Sintagma „rapoartele financiare” a fost substituită cu sintagma „situațiile financiare”.
11.		Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	Textul „până în data de 10 a lunii ce urmează după finisarea trimestrului” a se substitui cu textul „în termen de cel mult 10 zile lucrătoare după finalizarea trimestrului”. b) și c) Propunem eliminarea acestor informații, dat fiind că acestea urmează a fi prezentate la BNM conform pct.10 lit.h).	Se acceptă Comentariu Informația dată va fi prezentată trimestrial, și nu anual.
12.	10. Depozitarul central va transmite către BNM, anual , până în data de 31 martie de la încheierea exercițiului financiar pentru anul precedent, următoarele informații și documente:	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	La punctul 10 a se substitui sintagma „delegarea atribuțiilor” cu sintagma „externalizarea activităților și serviciilor” (vezi art.22 din Legea 234/2016).	Se acceptă
13.	a) raportul de activitate al <i>Depozitarului central</i> care să cuprindă cel puțin, următoarele:	BC Moldova Agroindbank SA	La punctul 10 lit. e) din proiect, propunem să fie definită noțiunea de „plângeri oficiale”.	Comentariu Sintagma „plângerile oficiale” a fost substituită cu cuvântul „petițiile”.
14.	<ul style="list-style-type: none"> • organigrama și structura funcțională; • delegarea atribuțiilor; d) informația privind identificarea operațiunilor critice ale Depozitarului central, orice modificări substanțiale aduse planului său de redresare, factorii și instrumentele de recuperare ale <i>Depozitarului central</i> ; e) informația cu privire la plângerile oficiale recepționate de către <i>Depozitarul central</i> în cursul perioadei examinate;	Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 10: lit. a) urmează a se revedea sintagma „raportul de activitate”, întrucât art. 16 lit. d) din Legea nr. 234/2016 prevede că DCU întocmește un raport anual. Totodată, la penultimul bullet, după sintagma „spălării banilor” se va introduce sintagma „și finanțării terorismului”; lit. d), propunem de completat cu o referire la actul normativ/legislativ în care se regăsește interpretarea sintagmei „operațiunilor critice”, întrucât aceasta implică diverse circumstanțe și condiții ca o operațiune să fie considerată critică.	Comentariu Raportul anual reprezintă raportul de activitate al DCU, care va fi prezentat anual, Se acceptă Comentariu Nu există un act normativ unde să fie descrisă noțiunea de operațiuni critice, fiecare entitate le stabilește singură. DCU în regulile și procedurile de gestionare a riscurilor va stabili care sunt operațiunile critice.
15.		Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	Textul „delegarea atribuțiilor” a se substitui cu textul „atribuțiile și funcțiile organelor de conducere și alte subdiviziuni structurale ale Depozitarului central, precum și funcțiile externalizate”.	Comentariu A se vedea pct. 19 din sinteză.

			<p>A se elimina lit. g), din considerentul că informația se prezintă la etapa de inițiere a activității DCU.</p> <p>A se elimina lit. h), din considerentul că informația va fi prezentată trimestrial.</p>	<p>Se acceptă Se va solicita informații și referitor la supravegherea pe teren.</p> <p>Se acceptă</p>
16.		Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	<p>Prin prisma drepturilor și atribuțiilor CNPF, prevazute de legislația prenotată se impune inevitabil completarea proiectului de regulament cu norme relevante supravegherii de către CNPF a activității participanților pieței de capital, inclusiv a operațiunilor cu instrumente financiare efectuate prin intermediul acestora, odată cu preluarea de către Depozitarul central a funcției de ținere a registrului.</p> <p>Propunem după pct.10 completarea proiectului cu punctele 11-12 cu următorul cuprins:</p> <p>„11. În scop de supraveghere a circulației valorilor mobiliare și activității persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital, Depozitarul central are obligația de a prezenta Comisiei Naționale a Pieței Financiare în conformitate cu actele sale normative:</p> <ul style="list-style-type: none">- informația cu privire la admiterea/suspendarea/retragerea calității de participant la Depozitarul central;- informația privind numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute;- rapoarte cu privire la operațiunile înregistrate cu instrumentele financiare;- rapoarte cu privire la deținerile de instrumentele financiare;- rapoarte cu privire la activitatea de clearing și decontare a tranzacțiilor cu valorile mobiliare;- informația cu privire la încălcarea regulamentelor și procedurilor Depozitarului central de către participanți, precum și măsurile adoptate;- informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare;	<p>Comentariu Conform art. 23 alin. (1) din Legea 234/2016, supravegherea activității DCU este efectuată de către BNM.</p>

			<p>- alte informații necesare Comisiei Naționale a Pieței Financiare în scop de supraveghere.</p> <p>12. De la data inițierii activității, Depozitarul central asigură accesul la sistemul său electronic Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru realizarea atribuțiilor de supraveghere și control în privința persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital.</p>	
17.	13. Pentru gestionarea riscului de lichiditate, <i>Depozitarul central</i> adoptă proceduri și contracte clare și ușor de înțeles pentru sistemul pe care îl gestionează și pentru serviciile pe care le prestează	B.C. "EXIMBANK-Gruppo Veneto Banca" S.A.	<p>Propunem expunerea punctului 13 în următoarea redacție:</p> <p>„13.Pentru gestionarea riscului de lichiditate, Depozitarul central unic trebuie să aprobe principiile și regulile de gestionare a riscului de lichiditate și finanțare a activității, metode și instrumente pentru măsurarea riscului de lichiditate și a unui proces de definire a unui plan de gestionare a lichidității în condiții de criză”.</p>	Comentariu
18.		Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 13, urmează a se revedea sintagma „adoptă proceduri și contracte clare”, în scopul asigurării clarității și logicii prevederii expuse. În acest context, remarcăm că, contractele <i>se încheie</i> între două părți, dar nu pot fi <i>adoptate</i> ;	Luând în considerare argumentele DJ și DCU, precum și prevederile art.15 din Legea 234/2016, aceste puncte au fost excluse.
19.	14. Pentru gestionarea riscului de afaceri, <i>Depozitarul central</i> trebuie să dispună de sistem de gestionare și control dezvoltat, precum și să dețină instrumente pentru a identifica, monitoriza și gestiona riscul de afaceri, inclusiv pierderile rezultate din executarea neadecvată a planului de afaceri, fluxurile de mijloace bănești și cheltuielile de exploatare.	Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 14, sintagma „inclusiv pierderile rezultate din exercitarea neadecvată a planului de afaceri,” urmează a fi exclusă. O astfel de sintagmă în conținutul unui act normativ ar putea genera interpretări eronate, cum ar fi existența posibilității sau permiterea de către regulator a <i>exercitării neadecvate</i> a planului de afaceri;	
20.	15. Pentru gestionarea riscului operațional, <i>Depozitarul central</i> identifică sursele de riscuri operaționale (interne și externe) și dispune de: <ul style="list-style-type: none"> - instrumente TI adecvate, care să asigure standarde ridicate de securitate, integritate și confidențialitate a datelor; - proceduri adecvate și mecanisme de control pentru toate sistemele pe care le gestionează, pentru a reduce la minim impactul acestora; - o politică adecvată de asigurare a continuității activității și un plan de recuperare, la necesitate, în scopul reluării rapide a operațiunilor și îndeplinirii obligațiilor <i>Depozitarului central</i>, în cazul unor evenimente care prezintă un risc semnificativ de perturbare a operațiunilor. 	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	<p>La punctul 15, de menționat că textul propus nu acoperă nici pe departe tot spectrul de situații și dispozitive ce țin de gestionarea riscurilor operaționale la o așa instituție, precum este Depozitarul central. Totodată, menționăm că nu doar sistemele, precum rezultă din redacția acestui punct, sunt purtătoare de riscuri operaționale, din care considerente propunem completarea și expunerea acestuia într-o nouă redacție, după cum urmează (completările au fost evidențiate cu caractere italice):</p> <p>„15. Pentru gestionarea riscului operațional, <i>Depozitarul central</i> identifică și <i>evaluează periodic riscurile interne și externe specifice tuturor produselor, activităților, procedurilor și sistemelor Depozitarului central</i> și, în acest scop, dispune de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumente TI adecvate, care să asigure standarde ridicate de securitate, integritate și confidențialitate a datelor; 	

			<ul style="list-style-type: none">- proceduri adecvate și mecanisme <i>viabile de identificare, prevenire și control al riscurilor operaționale</i> pentru toate <i>activitățile, procedurile și sistemele</i> pe care le gestionează, pentru a reduce la minim impactul acestora;- <i>proceduri adecvate pentru evaluarea periodică a riscurilor inerente și reziduale la care este expusă activitatea Depozitarului central, de rând cu evaluarea calității sistemului de prevenire și control implementat, în scopul identificării vulnerabilităților dispozitivelor aplicate și înaintării planurilor de acțiune de remediere corespunzătoare;</i>- o politică adecvată de asigurare a continuității activității și un plan de recuperare <i>în situații excepționale (de criză)</i>, în scopul reluării rapide a operațiunilor și îndeplinirii obligațiilor <i>Depozitarului central</i>, în cazul unor evenimente care prezintă un risc semnificativ de perturbare a operațiunilor.”	
21.	18. Rezultatele acestor teste vor fi transmise către BNM, până cel târziu la 31 decembrie, împreună cu măsurile luate sau propuse a se lua de către <i>Depozitarul central</i> pentru a elimina disfuncționalitățile identificate.	Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 18, după sintagma „31 decembrie” urmează a se specifica perioada la care se face referire (perioada de gestiune sau o altă perioadă).	Se acceptă „Rezultatele acestor teste vor fi transmise la BNM, cel târziu până la 31 decembrie al anului de raportare,...”
22.	19. Orice problemă semnificativă cu privire la sistemele și infrastructura TI, <i>Depozitarul central</i> va notifica/raporta de îndată BNM. Măsurile stabilite de către <i>Depozitarul central</i> vor fi comunicate BNM, în maxim 2 zile lucrătoare de la adoptarea acestora.	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	Cu referință la norma expusă la punctul 19, menționăm că, orice problemă semnificativă cu privire la sistemele și infrastructura TI a <i>Depozitarului central</i> în mod direct afectează și funcționarea piețelor reglementate/MTF, din care considerente ar fi cazul de prevăzut și modalitatea de informare a CNPF despre aceasta. Mențiunea respectivă e valabilă și în contextul necesității informării CNPF cu privire la numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către <i>Depozitarul central</i> (cu referință la punctul 9 lit.c)).	Comentariu Prevederea dată a fost exclusă, deoarece se regăsește la punctul 6, suplimentar a se vedea comentariul de la punctul 11 din sinteză.
23.	21. Controlul activității <i>Depozitarului central</i> , se realizează de către angajații BNM sau de echipe formate din angajații BNM și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare 22. BNM este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către <i>Depozitarul central</i> a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	La punctul 22 – pornind de la prevederile punctului 21, sugerăm necesitatea de a completa și de a concretiza care sunt drepturile CNPF în cazurile exhaustive de participare în echipe mixte a angajaților CNPF la efectuarea controlului activității <i>Depozitarului central</i> . Totodată, punctul dat face trimitere la „verificarea respectării de către <i>Depozitarul central</i> a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM”. În context menționăm că, <i>Depozitarul central</i> interacționează direct și cu operatorii de piață/sistem, a căror	Comentariu A se vedea comentariul de la punctul 11 din sinteză.

			activitate este reglementată prin alt cadru legal în vigoare decât cel aflat în competența BNM (ex. Legea 171/2012), din care considerente aceste prevederi, în opinia CNPF, sunt indispensabile, respectiv, propunem substituirea cuvântului „sau” cu „și”.	
24.		Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 21, este necesar de specificat periodicitatea controalelor ce urmează a fi efectuate de către BNM.	Se acceptă A fost inclusă periodicitatea controalelor.
25.	25. La cererea BNM, <i>Depozitarul central</i> este obligat să aprobe și să prezinte BNM un plan de redresare, pentru a asigura continuitatea activității <i>Depozitarului central</i>	Ministerul Finanțelor al RM	La punctul 25, propunem includerea unui termen conform căruia DCU să prezinte planul de redresare. Ținând cont de specificul activității DCU, considerăm că termenul respectiv urmează a fi unul restrâns, în scopul asigurării continuității activității DCU.	Comentariu Termenul de prezentare a planului va fi specificat în cererea BNM, deoarece nu este posibil la etapa actuală de stabilit termenul. El poate fi determinat, luând în considerare mai mulți factori (necesitatea, baza, când au survenit potențialele riscuri).
26.	26. În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, BNM este în drept să adreseze recomandări <i>Depozitarului central</i> , participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile <i>Depozitarului central</i> , în scopul de a solicita respectarea prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	La punctul 26, nu este clară trimiterea la „ <i>prezenta lege</i> ”, aceasta urmează a fi clarificată.	Se acceptă „În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de <i>Legea 234/2016</i> și de prezentul regulament,....”
27.	27. BNM este în drept să aplice <i>Depozitarului central</i> , participanților săi sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile <i>Depozitarului central</i> următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM:	Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)	La punctul 27, ținând cont că o parte din participanții <i>Depozitarului central</i> sunt persoane licențiate și supravegheate de CNPF, orice sancțiune în raport cu aceștia trebuie aplicată în coordonare și cu acordul CNPF, din care considerente proiectul de regulament urmează a fi completat cu o clauză în acest sens.	Comentariu Conform art 26 alin (1) din <i>Legea 234/2016</i> , BNM este autoritatea care poate să înainteze recomandări, să aplice sancțiuni DCU.
28.		Ministerul Finanțelor al RM	Cu referire la punctul 27, enunțăm că, având în vedere că unele servicii ale DCU, așa ca servicii TI și securitate TI, vor fi externalizate BNM, cel puțin în perioada inițială de funcționare a DCU, se atestă un conflict de interese în partea ce ține de aplicarea sancțiunilor de către BNM în caz de încălcare a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM.	Comentariu Conform art. 22 alin (4), operațiunile DCU ce țin de TI pot fi externalizate către BNM în baza unui acord. Responsabilitatea primară în gestiunea riscurilor care pot să apară ca rezultat al externalizării serviciilor DCU este a DCU.
29.		Banca Comercială "MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A	Obiecții și propuneri nu avem.	
30.		BC Moldindconbank SA	Nu avem obiecții sau propuneri.	